

Elektronická práceschopnosť

Praktické rady a skúsenosti

Upozornenie

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je pri posudzovaní a potvrdzovaní elektronickej dočasnej pracovnej neschopnosti povinný postupovať v zmysle zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Sociálna poisťovňa je podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia. Nie je preto kompetentná vydávať záväzné usmernenia a výklad právnych predpisov pri aplikácii postupov upravených právnymi predpismi mimo výkonu sociálneho poistenia. Prosím, z tohto dôvodu berte tento dokument len ako pomôcku pri Vašej práci a nie záväzný právny dokument. V prípade, ak sa pri výkone práce stretnete s problémom aplikácie zákona č. 576/2004 Z. z., prosím obráťte sa na orgány vykonávajúce kontrolu a dozor v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov v rezorte zdravotníctva, prípadne na dodávateľa Vášho IS PZS.

Dočasnú pracovnú neschopnosť uchádzača o zamestnanie, ktorý si neuplatňuje nárok na nemocenské z ochrannej lehoty a poberateľa pomoci v hmotnej núdzi, Sociálna poisťovňa neeviduje. Informácie k preukazovaniu týchto prípadov dočasnej pracovnej neschopnosti sú dostupné na stránke Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny: www.bit.ly/47Eo01E

Uznanie ePN

- ePN sa začína dňom (aktuálny deň), kedy ošetrojúci lekár zistil chorobu podľa MKCH, ktorá vyžaduje PN
 - po odpracovaní zmeny začína ePN nasledujúcim dňom
- pri uznaní ePN ošetrojúci lekár určí podľa charakteru choroby dátum predpokladaného skončenia PN, ktorý je spravidla zhodný s dátumom nasledujúcej kontroly
- **opravu začiatku ePN je možné riešiť len stornom nesprávnej ePN** a vystavením novej ePN so správnym dátumom vzniku ePN

Poistné vzťahy na ePN

Ošetrojúci lekár nemusí zisťovať, akú zárobkovú činnosť (poistný vzťah) jeho pacient vykonáva. Touto informáciou disponuje jeho ambulantný softvér, ktorý aktuálne údaje získa z databázy Sociálnej poisťovne

POZOR! Tu sa zmenila logika oproti papierovým DPN.

- ošetrojúci lekár už nevyznačuje existujúce poistné vzťahy, z ktorých uznáva DPN, ale naopak. **Lekár vyznačí poistný vzťah vo vzťahu, ku ktorému pacient môže vykonávať naďalej zárobkovú činnosť aj počas PN.** To znamená, že pokiaľ pacient nemôže vykonávať žiadnu činnosť, lekár nič nevyznačuje. DPN je automaticky uznaná na všetky poistné vzťahy.
- **raz vylúčené poistné vzťahy už nie je možné v priebehu trvania ePN zahrnúť a platí to aj v opačnom prípade, zahrnuté poistné vzťahy už nie je možné počas trvania ePN vylúčiť** (ak raz ošetrojúci lekár skonštatoval, že pacient môže / nemôže vykonávať niektorú zo zárobkových činností, toto info už opraviť počas trvania ePN nemôže)

Dôvod ePN

- pri vzniku / trvaní / ukončení ePN ošetrojúci lekár zaznamenáva aj „Dôvod práceneschopnosti“, ktorý je využívaný na účely ďalšieho došetrovania v Sociálnej poisťovni ako aj na štatistické účely pre Štatistický úrad SR

- v prípade ePN je možné vyznačiť tieto dôvody: **Choroba, Úraz, Pracovný úraz, Choroba z povolania, Karanténne opatrenie / izolácia**
- dôvod **Úraz zavinený inou osobou**, sa však na ePN vyznačiť nedá, nakoľko Sociálna poisťovňa tento údaj dokáže získať z vlastnej činnosti a nepotrebuje ho od ošetrojúceho lekára. Ak však ošetrojúci lekár chce uviesť túto informáciu na ePN je možné ju zaznamenať ako poznámku k ePN.

Trvanie ePN

POZOR! Potvrdenie o trvaní DPN, ktoré ošetrojúci lekári vystavovali v papierovej PN sa už nevystavuje, ale dátum predpokladaného skončenia ePN je považovaný za potvrdenie trvania ePN a zároveň je podkladom na výplatu nemocenského.

- ak na vyšetrení vykonanom **najneskôr v deň určený ako deň predpokladaného skončenia ePN (spravidla deň kontroly)** ošetrojúci lekár na základe zhodnotenia zdravotného stavu pacienta zistí, že ePN trvá, určí nový dátum predpokladaného skončenia ePN. V prípade potreby môže taktiež zaznamenať zmenu dôvodu ePN, resp. diagnózy a môže povoliť / zmeniť vychádzky
- diagnóza a dôvod ePN sú dve položky, ktoré majú v IS PZS vlastný dátum platnosti, ktorého zapísaním / prepísaním môže ošetrojúci lekár zmeniť / opraviť diagnózu a dôvod ePN aj spätne

Ukončenie ePN

- ak na vyšetrení vykonanom **najneskôr v deň určený ako deň predpokladaného skončenia ePN (spravidla deň kontroly)** ošetrojúci lekár na základe zhodnotenia zdravotného stavu pacienta rozhodne o jej ukončení (v zmysle §12a ods. 5 písm. b) zákona) a ukončí ePN ku dňu, ktorým majú pominúť dôvody, na základe ktorých bola dočasná pracovná neschopnosť uznaná, najviac v rozsahu troch kalendárnych dní po vykonaní tohto záznamu (ePN je teda možné ukončiť len dňom vykonania vyšetrenia s tým, že nasledujúci deň je pacient práceschopný, resp. 3 dni do budúcnosti)
- **ak sa do dňa určeného ako deň predpokladaného skončenia ePN osoba nedostaví na ďalšie vyšetrenie bez dohodnutia náhradného neskoršieho termínu** s príslušným ošetrojúcim lekárom, **tento deň sa považuje za deň ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, nasledujúci deň je pacient práceschopný.** Lekár vytvorí elektronický záznam o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti. Takéto ePN je možné riešiť ukončením v eZdraví kedykoľvek po uplynutí dátumu predpokladaného skončenia
- **opravu dátumu „PS od“ na ePN zapísanej do eZdravia umožňuje eZdravie zaznamenať v lehote 7 dní** od dátumu, kedy bol dátum „PS od“ prvýkrát do eZdravia zapísaný – po uplynutí tejto lehoty už zmena / oprava nie je možná
- **v prípadoch hodných osobitného zreteľa posudkový lekár môže ukončiť dočasnú pracovnú neschopnosť** (v zmysle §12a ods. 18 zákona). V takom prípade ošetrojúci lekár **na písomnú žiadosť posudkového lekára vytvorí elektronický záznam o ukončení** dočasnej pracovnej neschopnosti

Pokračovanie ePN

- ak sa po skončení ePN zdravotný stav pacienta zhorší, príslušný ošetrojúci lekár vystaví novú ePN
- ak nová ePN začína dňom nasledujúcim po dni, ktorý je uvedený ako deň ukončenia predchádzajúcej ePN, ide o pokračovanie predchádzajúcej ePN
- informáciu, že ide o pokračovanie, nie je potrebné zaznamenávať do poznámky, ak však túto informáciu lekár uvedie, nie je to problém

ePN vystavená pri Ústavnej starostlivosti

- v prípade, ak je ePN vystavená v ústavnom zariadení pri hospitalizácii, Sociálna poisťovňa túto skutočnosť zisťuje z informácie o útvere PZS (obvykle je tam uvedené, že ide o lôžkové oddelenie)
- v prípade, ak poskytovateľ ZS z interných organizačných dôvodov určil, že ePN pri hospitalizácii bude vystavovať lekár zdravotníckeho zariadenia v ambulancii, je potrebné do poznámky k ePN uviesť, že ide o „Ústavnú starostlivosť“, v opačnom prípade bude Sociálna poisťovňa kontaktovať poskytovateľa ZS, aby oznámil, či boli predmetné ePN vystavené pri hospitalizácii

Zmena ošetrojúceho lekára počas ePN

- v prípade, ak bola ePN vystavená v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti pri poskytovaní ústavnej starostlivosti, prípadne ak sa počas ePN zmenil ošetrojúci všeobecný lekár / lekár špecialista, umožňuje eZdravie každému ošetrovateľovi si do ambulantného IS stiahnuť ePN ním ošetrovaného poistenca a ďalej ju aktualizovať / ukončiť (presný spôsob ako, by mal viesť ukázať dodávateľ IS PZS)

Úhrada zdravotných výkonov za vystavovanie ePN

- úhradu zdravotných výkonov generuje Sociálna poisťovňa proaktívne z doručených ePN, ktoré boli využité na účely sociálneho poistenia
- v prípade ePN sa uhrádza začiatok a ukončenie ePN
- informácie o uhradených zdravotných výkonoch, ako aj potvrdenie do účtovníctva je dostupné na eSlužbách Sociálnej poisťovne
- ak PZS doposiaľ nevykazoval Sociálnej poisťovni zdravotné výkony, je vhodné oznámiť písomne príslušnej pobočke Sociálnej poisťovne číslo účtu PZS, kam si žiada zdravotné výkony poukazovať

Odpis ePN

- ošetrojúci lekár na požiadanie osoby vystaví odpis potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti na predpísanom tlačíve,
- v prípade, ak bol uznaný práceneschopným cudzinec, ktorý nepracuje na SVK alebo štátny občan, ktorý pracuje v zahraničí, je potrebné mu vytlačiť Odpis ePN, opatriť ho pečiatkou a podpisom, aby vedel deklarováť práceneschopnosť v krajine, kde má sociálne poistenie,

Ako postupovať v prípade chybne vystavenej ePN

V zmysle § 12a ods. 3 zákona, chybne vystavený elektronický záznam o dočasnej pracovnej neschopnosti, je príslušný lekár povinný bezodkladne stornovať.

- v prípade, ak bola ePN vystavená nesprávne pacientovi, je potrebné túto ePN stornovať a vystaviť náhradnú ePN s uvedením správneho pacienta. Ak sa táto skutočnosť zistí neskoro na vystavenie náhradnej ePN, ošetrojúci lekár vystaví náhradné papierové 5. dielne tlačivo DPN Sociálnej poisťovne
- v prípade, ak bola ePN vystavená s nesprávnym dátumom „PN od“ je potrebné túto ePN stornovať a vystaviť náhradnú ePN so správnymi dátumami (viď odsek „Uznanie ePN“), resp. náhradné papierové 5. dielne tlačivo DPN Sociálnej poisťovne

- v prípade, ak bola ePN ukončená s nesprávnym dátumom „PS od“ je možné tento dátum opraviť **v lehote 7 dní** od dátumu, kedy bol dátum „PS od“ prvýkrát do eZdravia zapísaný – po uplynutí tejto lehoty už zmena nie je možná
- v prípade, ak bola ePN vystavená s nesprávnym dátumom „PS od“ a lehota na opravu už uplynula
 - ak bola ePN **ukončená omylom skorším dátumom** ako je reálny koniec PN - v tomto prípade je možné vytvoriť ďalšiu ePN, tzv. pokračujúcu, ktorej dátum „PN od“ musí byť zhodný s dátumom „PS od“ prvej skôr ukončenej. Tieto dve ePN sú pre Sociálnu poisťovňu aj zamestnávateľa jednou súvislou ePN.
 - ak bola ePN **ukončená omylom neskorším dňom** ako je správny dátum, resp. omylom ďaleko do budúcnosti (mesiace / roky) - aktuálne jediným možným riešením je storno ePN a vystavenie náhradného papierového 5. dielneho tlačiva DPN Sociálnej poisťovne.

Najčastejšie chyby pri práci s ePN

- uvádzanie dôvodu vzniku / trvania ePN s hodnotou „Neznáma hodnota“ – takúto hodnotu informačný systém SP nevie spracovať a správny dôvod bude prešetrený u ošetrojúceho lekára prostredníctvom posudkového lekára
- uvádzanie diagnózy nad rámec MKCH-10, napríklad je uvedené ako diagnóza: „XXXXX“
- uvádzanie dátumu „PN od“ zhodného s dátumom „PS od“ – takáto ePN nie je spracovateľná v IS Sociálnej poisťovne, lebo v skutočnosti ani nezačala a ePN bude prešetrená posudkovým lekárom priamo u ošetrojúceho lekára
- vylúčenie všetkých poistných vzťahov / jediného poistného vzťahu na vystavovanej ePN - takáto ePN nie je spracovateľná v IS Sociálnej poisťovne, lebo v skutočnosti nevznikla zo žiadneho poistenia a ePN bude prešetrená posudkovým lekárom priamo u ošetrojúceho lekára
- uvádzanie nesprávneho dôvodu ePN (namiesto choroby úraz a pod.), takéto ePN budú prešetrené posudkovým lekárom priamo u ošetrojúceho lekára - nie je potrebné storno ePN, postačuje oprava údajov o dôvode ePN s uvedením správneho dátumu platnosti
- vystavenie ePN ďaleko do budúcnosti (napríklad 2 mesiace pred plánovaným kúpeľným pobytom) – takto vystavená ePN už neumožní zadať prípadnú kratšiu ePN, ktorá jej predchádza

Často kladené otázky

Kto môže vystavovať ePN?

- V zmysle §12a ods. 1 zákona, dočasnú pracovnú neschopnosť osoby posudzuje a rozhoduje o nej príslušný ošetrojúci lekár, ktorým je
 - všeobecný lekár alebo lekár so špecializáciou gynekológia a pôrodníctvo, ak ide o posudzovanie a rozhodovanie o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby pri poskytovaní ambulantnej starostlivosti,
 - lekár zdravotníckeho zariadenia ústavnej starostlivosti určený poskytovateľom, ak ide o posudzovanie a rozhodovanie o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby pri poskytovaní ústavnej starostlivosti,

- lekár so špecializáciou v inom špecializačnom odbore ako všeobecné lekárstvo alebo zubný lekár, ak ide o posudzovanie a rozhodovanie o dočasnej pracovnej neschopnosti osoby pri poskytovaní špecializovanej ambulantnej starostlivosti,
 - lekár, prostredníctvom ktorého organizátor zabezpečuje poskytovanie ambulantnej pohotovostnej služby,
 - zubný lekár, prostredníctvom, ktorého poskytovateľ poskytujúci primárnu špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť zabezpečuje poskytovanie zubno-lekárskej pohotovostnej služby.
- Neatestovaný lekár môže vystavovať ePN len v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti pri poskytovaní ústavnej starostlivosti, nie je však oprávnený vystavovať ePN, keď zastupuje v ambulancii VLD, VLDD, lekára špecialistu alebo gynekológa.

Čo mám urobiť, ak mi exspiroval / uplynul „Dátum predpokladaného skončenia ePN“ lebo pacient sa na plánovanú kontrolu nedostavil?

- ak sa do dňa určeného ako deň predpokladaného skončenia ePN osoba nedostaví na ďalšie vyšetrenie bez dohodnutia náhradného neskoršieho termínu s príslušným ošetrovúcim lekárom, tento deň sa považuje za deň ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, nasledujúci deň je pacient práceschopný. Lekár vytvorí elektronický záznam o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti. Takéto ePN je možné riešiť ukončením v eZdraví kedykoľvek po uplynutí dátumu predpokladaného skončenia.

Prečo je dôležité vždy stornovať ePN, ktorú nie je možné ďalej predlžovať / ukončiť, resp. iným spôsobom na nej zmeniť potrebné údaje?

- Neukončená / nestornovaná ePN v eZdraví spôsobí, že žiadny ošetrojúci lekár nebude vedieť vystaviť ďalšiu ePN predmetnému pacientovi, nakoľko platí pravidlo, že súčasne môže byť „otvorená“ len jedna elektronická ePN.
- Jediným správnym riešením v uvedených prípadoch je storno ePN a vystavenie náhradnej papierovej DPN (5. dielne tlačivo DPN Sociálnej poisťovne).

Čo mám urobiť, ak pacient počas PN zomrel, ale už nie je možné ukončiť ePN elektronicky správnym dátumom?

- kontaktovať (mailom, na výmennom lístku, prípadne iným preukázateľným spôsobom) príslušného posudkového lekára a oznámiť mu dátum úmrtia, ktorý je považovaný za deň skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti.

Aký „dôvod práceneschopnosti“ vybrať, ak ide o PN v prípade sprevádzania maloletého dieťaťa v ústavnej starostlivosti?

- V prípade sprievodcu dieťaťa počas hospitalizácie je vhodné použiť dôvod odvíjajúci sa od stavu sprevádzanej osoby.

Nemôže si Sociálna poisťovňa chybné údaje opraviť vo svojom informačnom systéme sama?

- Nie. Princípom elektronizácie ePN je tok údajov od ich odosielateľa – oprávneného lekára, k ich adresátom – Sociálnej poisťovni, poistencovi alebo zamestnávateľovi, t.j. jediným zdrojom údajov o ePN je oprávnený lekár.

Čo robiť v prípade technických problémov so zápisom ePN, zápisom jej storna, resp. ukončenia do eZdravia

- **v prípade technických problémov so zápisom ePN alebo jej storna do eZdravia** je vždy potrebné najprv kontaktovať svojho dodávateľa ambulantného IS. **NCZI k tomuto prípadu vypracovalo stručný postup ako uvedené riešiť:**
 - PZS sa pokúsi vykonať ukončenie / storno alebo inú aktualizáciu daného záznamu v eZdraví
 - ak nastane problém, ktorý PZS nevie užívateľsky riešiť, kontaktuje PZS svojho dodávateľa IS PZS a riešia problém
 - ak ani dodávateľ IS PZS po preskúmaní chybovej hlášky nevie vyriešiť problém, obráti sa na NCZI
 - následne NCZI rieši daný problém s Vaším dodávateľom IS PZS